

Protokoll

- Ämne: Rådet för filmarvsfrågor - Rådsmöte 1/2022
- Datum och tid: 2020-04-21, 10.30 – 12.30
- Plats: Biblioteksrummet, Filmhuset
- Närvarande: Göran Konstenius (Kungliga Biblioteket), t.f. ordförande
Maria Bolme (Fackförbundet Scen & Film)
Dagmar Brunow (Filmvetenskapen)
Göran du Rées (Sveriges Filmregissörer)
Anna-Karin Larsson (Filmform)
Susin Lindblom (Dramatikerförbundet)
Håkan Malmberg (Riksarkivet), suppleant
Karin Tideström (Sveriges Television)
- Samt:
Mathias Rosengren, adjungerad chefsrepresentant
Mats Skärstrand, enhetschef Biblioteket, adjungerad § 7
Lars Karlsson, enhetschef Digitaliseringen, adjungerad § 7
Lotte Edsbrand, enhetschef Filmarkivet, adjungerad § 7
Lova Hagerfors, enhetschef Tillgängligt filmarv, adjungerad fr.o.m.
§ 8
Erica Malmgren, protokollförare
- Frånvarande: Lena Essling (Moderna Museet)
Göran H Olsson (Oberoende Filmares Förbund)
Madeleine Ekman (Film & tv-producenterna)

Rådet för filmarvsfrågor

§ 1 Mötet öppnas

Mathias Rosengren hälsade välkommen och informerade om att rådets ordförande, Annika Tergius, inte kunde närvara vid dagens möte. Annika Tergius framförde, genom Mathias Rosengren, att rådets ledamöter uppmuntras att komma med förslag på punkter till dagordningen framledes. Vidare föreslog hon Göran Konstenius som mötets ordförande.

Beslut:

- Göran Konstenius valdes till ordförande för mötet

Göran Konstenius öppnade mötet. En presentationsrunda följde.

§ 2 Anmälan av nya ledamöter

Karin Tideström anmäldes som ny ordinarie ledamot för Sveriges Television och Håkan Malmberg som ny suppleant för Riksarkivet.

§ 3 Fastställande av dagordning

Material: Dagordning

Beslut:

- dagordningen godkändes

§ 4 Val av justerare

Beslut:

- Susin Lindblom utsågs att justera dagens protokoll

§ 5 Rapport från Filminstitutet

Mathias Rosengren informerade om det aktuella läget. Anette Novak har tillträtt som ny vd. Christina Preisler Schedin slutar snart som avdelningschef för Film och Samhälle och ersätts tillfälligt av Annika Gillegård. Därefter kommer Danial Brännström, just nu föräldraledig, att ta över som t.f. avdelningschef i avvaktan på nyrekrytering. Filminstitutet har i remissyttrande avseende återstartsutredningen påpekat att filmpolitiken behöver ses över som en följd av pandemi och globalisering. Vidare har Riksrevisionen slutfört granskningen av hur statens bidrag till idrott och kultur har hanterats och Filminstitutet undgick helt anmärkningar.

Mathias Rosengren berättade att Filminstitutet har sammanställt den 500:e digitala filmrestaureringen och att målet som sattes i samband med att arbetet påbörjades därmed har uppnåtts. Han konstaterade vidare att det finns svårigheter att rekrytera personal med rätt kompetens inom Sverige

som behövs vid bl.a. filmarkivet och digitaliseringen, vilket leder till att kompetens hämtas från utlandet.

Mathias Rosengren berättade vidare om olika exponeringar av filmarvet som skett under vintern. Filmrummet anordnade ”Brännande bilder” som nu även finns att se på Filminstitutets Youtubekanal. På UR Play finns flera korta filmer, ”Minnen från svenska filmhistorien”, att se. På filmarkivet.se har det under vintern publicerats elva filmer under rubriken immigrantfilmer. Filmerna har restaurerats, vilket också uppmärksammats i bl.a. P1 och i tidningen FLM. På grund av ändringar i analysystemet är det svårt att se om det skett någon ökning avseende besöksantal på Filminstitutets digitala tjänster. Generellt gick det upp i början av pandemin men sedan gick det ner.

Mathias Rosengren informerade om flertalet donationer som Filminstitutet mottagit under vintern, kommande donationer och planerade projekt inom ramen för Filmavets verksamhet.

Mathias Rosengren informerade avslutningsvis om att en heldag för rådets ledamöter preliminärt planeras till den 16 juni 2022 där verksamheten på Filminstitutet, såväl på Filmhuset som i Rotebro, kommer att presenteras.

§ 6 Avsiktsförklaring om fördjupat samarbete mellan Svenska Filminstitutet och Kungliga Biblioteket

Mathias Rosengren informerade om att en ny avsiktsförklaring mellan KB och Filminstitutet undertecknats. Inom ramen för denna ska det årligen tydliggöras vad Filminstitutet och KB gör som är lika och vem som gör vad.

Mathias Rosengren nämnde olika samverkansområden och pekade på fokuspunkter. Det konstaterades att man har mycket att vinna på bättre samverkan, inte minst för att undvika dubbelarbete. Under året är pliktexemplarslagen och insamling av film i fokus. Göran Konstenius tillade att en avstämning mellan de högsta cheferna ska göras varje år. Det ska också redovisas vad som har gjorts inom ramen för samarbetet.

§ 7 Nyckeltal för bevarande av den svenska långfilmen Material: Bevarandematrix (7.1)

Mats Skärstrand, Lars Karlsson och Lotte Edsbrand presenterade arbetet med nyckeltal för bevarande av den svenska långfilmen utifrån den s.k. bevarandematrixen. Av matrisen framgår olika tendenser, bl.a. kan det konstateras att allt mindre material lämnas in på grund av digitaliseringen. Som förklaring nämndes bl.a. att det har blivit enkelt och billigt att göra sig av med material, genom ett knapptryck, medan det tidigare var enklare att skicka en filmrulle till Filminstitutet än att göra sig av med den på annat sätt. Fler filmer görs nu utan stöd från Filminstitutet, vilket leder till att man inte har samma möjlighet att sätta tryck på att material ska lämnas in.

Maria Bolme konstaterade att kortfilm ofta får stöd från annat håll och påpekade att man ofta undrar hur man ska göra med material. Det konstaterades att det behövs en mer omfattande uppsökande verksamhet. Maria Bolme tog upp att samarbete med bl.a. festivaler skulle kunna fungera. Göran Konstenius uppgav att KB jobbar specifikt med filmfestivaler, men att det är ett samarbetsområde för KB och Filminstitutet. Mathias Rosengren konstaterade att Filminstitutet får in säkerhetsmaterial från kortfilm som får stöd och att visningsmaterial för festivaler inte är säkerhetsmaterial. Göran Konstenius påpekade att pliktexemplarslagen inte gör någon skillnad på lång och kort film. Mathias Rosengren lade till att Filminstitutet har mer kortfilm än långfilm i arkivet, men att det endast är långfilm med i urvalet för matrisen eftersom det är enklare att avgränsa och därmed lättare att analysera.

Susin Lindblom undrade om det måste vara fråga om slutmanus, varpå Mats Skärstrand svarade att det vid inspelat material finns krav på slutligt manus men att det bakåt kan vara scriptamanus mm. På fråga från Dagmar Brunow uppgav Lars Karlsson att man uppmuntrar att så många versioner av manus som möjligt skickas till Filminstitutet.

Lars Karlsson konstaterade att Filminstitutet behöver bedriva en mer proaktiv insamling om man ska nå 100 procents bevarande. Det behövs även ett tätare samarbete med branschen. En utmaning är att Filminstitutet säger nej till stöd och att man sedan ber om att få materialet. Filminstitutet behöver bli bättre på att förklara vikten av det man gör, att material bevaras gratis och att det även går att få ut materialet.

Lars Karlsson avslutade med att konstatera att arbetet med analysen fortsätter. Tabellen ska utökas med stumfilmer och kortfilmer och en kolumn för helt bevarat filmmaterial.

§ 8 Kommande teman och publik verksamhet

Lova Hagerfors berättade att man börjat arbeta med övergripande gemensamma teman för Filminstitutets publika verksamheter som ett sätt att stärka Filminstitutets filmkulturella delar utåt. Det handlar om att visa film, föra samtal, arbeta med utställningar och arbeta med barn och unga. Det är även viktigt att arbeta digitalt för att nå ut i hela landet. Under våren 2022 är temat ”exil”, i höst kommer temat att vara ”kropp”.

De olika teman har arbetats fram genom diskussioner, samtal, och förslag från medarbetare. Mathias Rosengren påpekade att det ska vara teman där film ska vara tacksamt att använda och där temat skildras i film på olika sätt.

§ 9 En filmhistorisk resa

Lova Hagerfors berättade att arbetet med En filmhistorisk resa är slutfört och resultatet, som finns på Filminstitutets webbplats under rubriken filmpedagogik, presenterades. En stor arbetsgrupp från olika enheter och med många olika kompetenser har varit inblandade i arbetet och kunskapsutbytet har varit stort.

Det är fråga om lektionsupplägg, riktade till högstadiet, med filmklipp från den svenska filmhistorien. I materialet anges hur det är kopplat till läroplanen, vilket underlättar för lärarna. Meningen är att detta ska skapa ett intresse för att se hela filmerna. I vissa fall är det möjligt att boka in filmen för skolbio och om filmerna finns på filmarkivet.se så länkas det direkt dit varpå man kan se filmerna gratis.

§ 10 Övriga frågor

Anna-Karin Larsson väckte frågan om vilka strategier som finns för att hantera kriget i Ukraina, och undrar hur det resoneras kring konst och film som hotas. Rådets medlemmar berättade kort vad som gjorts. Bl.a. berättade Anna-Karin Larsson att Filmform har låtit en ukrainsk konstnär ladda upp allt sitt material till en molntjänst som betalas av Filmform. Göran du Rées uppger att man arbetar med filmerna, samlar in pengar och arbetar med att beskriva vad som händer. Mathias Rosengren berättade att man varit i kontakt med Dovzhenko center, det statliga filmarkivet i Kiev, för att erbjuda hjälp. Det finns ett crowdfunding-initiativ som hittas genom att söka på Dovzhenko. Dagmar Brunow berättade om ett inom-europeiskt

nätverk som finns i Lviv och arbetar med att samla in dokumentation från kriget, berättelser, journalfilm, homemovies osv. De för även samtal med ukrainska flyktingar. Susin Lindblom informerade om att Svenska PEN har mycket på sin hemsida och att filmare har fått utrustning via Polen.

§ 11 **Nästa möte**

Nästa rådsmöte hålls torsdagen den 20 oktober 2022.

§ 12 **Mötet avslutas**

Mötets ordförande tackade för mötet och avslutade detsamma.

Vid protokollet

Justeras

Erica Malmgren

Susin Lindblom